

Jens-André Herbener

Religion i krydsild

Mest kommenterede seneste måned:

[Et forbud mod omskæring kan føre til dansk jødedoms endeligt 46 kommentarer](#)

[Debattører](#) 28. sep. KL. 19.17

Religionshistoriker: Et forbud mod omskæring kan føre til dansk jødedoms endeligt

Har De Radikale overvejet følgerne af et forbud mod drenges omskæring?

Jens-André Herbener, cand.mag., mag.art. i religionshistorie og semitisk filologi

Hvis antisemitter ville bekæmpe dansk jødedom på effektiv vis, kunne de arbejde på at få indført et forbud mod rituel drengeskæring. Det ville være et syngende sværdhug mod landets jøder, og mange af dem ville givetvis udvandre.

Faktisk er der i dag forskellige, der går ind for et forbud mod drengeskæring, og de er blevet stadig flere og tydeligere i de seneste år. Ifølge en YouGov-undersøgelse vil hele 74 procent af danskerne have drengeskæring kriminaliseret. Helt eller delvist.

Forbuddet skal dog ikke være rettet specifikt mod jøder, men mod enhver drengeskæring, der ikke er medicinsk begrundet – i Danmark foretages de primært af jøder og muslimer. Langt størstedelen af dem, der ønsker et forbud i dag, hader da heller ikke jøder. De elsker blot børn og mener ikke, at voksne bør foretage en irreversibel afskæring af et barns velfungerende forhud. Det bør de selv tage stilling til, når de fylder 18 år.

Seneste eksempel er De Radikale, der på sit landsmøde sidste weekend fastholdt en resolution om at arbejde for et forbud mod rituel drengeskæring. Et spørgsmål er, om partiet har gennemtænkt de potentielt katastrofale side effects af dette?

Risikoen for jødisk masseudvandring fra Danmark er reel, hvis et forbud mod rituel drengeskæring bliver vedtaget

Jens-Andre Herbener

Problemet er nemlig, at den igangværende kamp for et forbud kan få lige så ødelæggende konsekvenser for dansk jødedom, som hvis antisemitter stod bag. Selv om forbuddet ikke har til hensigt at volde skade på denne minoritet, kan det sagtens blive konsekvensen af det.

Det ønsker flertallet af forbudstilhængerne ikke at se i øjnene i deres eksklusive fokus på barnets rettigheder. Men det kan det. Kulturer kan nemlig være uhyre sejlivede størrelser, og når man beder ortopraktiske jøder om at acceptere dette forbud, kunne man lige så godt forbyde kristne at tro på Kristus.

Man undervurderer fatalt, hvor centralt omskæringsritualet fortsat er for mange jøder, om det så er af sociale, etniske eller specifikt religiøse årsager. Generelt har utallige i de sidste to tusinde år undervurderet jødernes kamp for at forblive jøder. Mange har hellere villet dø, begå (masse)selv mord, rejse i eksil eller leve i livslang fornedrelse end at opgive kerneelementer af deres fædrene kultur. Det er et faktum.

I øvrigt kan forbudskampen åbne for en antisemitisme, der ellers ikke er intenderet på nogen måde. Når rituel drengeskæring i dag rutinemæssigt afvises som kønslemlæstelse, børnemishandling og vold, er det ikke et mysterium, at denne dæmonisering kan smitte af på opfattelsen af den kultur, som drengeskæringen i umindelige tider har været en central del af, og på de forældre, der insisterer på at beholde den.

Når drengeskæringen igen og igen forkastes som umenneskelig, er der nemlig ikke langt til at slutte, at de mennesker, der sætter pris på den, er brutale og primitive og forstokkede – i særdeleshed, når en kompromisløs folkedomstol sættes op på de sociale medier.

Ganske vist er det i Danmark både jøder og muslimer, der praktiserer rituel drengeskæring, men indtil nu har det primært været jøder, der har markeret sig i kampen mod et forbud. Måske fordi ritualer spiller en mere central rolle hos jøder, og måske fordi muslimer allerede slås med mange andre krav om indskrænkning af deres kulturer.

Faktisk er der i omskæringsdebatten i de seneste år kommet et hav af kommentarer med antisemitiske over- og undertoner på de sociale medier. En del af dem er blevet samlet på websitet exitdk.wordpress.com, og de er kendetegnet af bl.a. følgende:

LÆS DEBAT [Jødehad spiller ingen rolle i omskæringsdebatten](#)

1) Skribenterne udgør et repræsentativt udsnit af befolkningen, mange har lange uddannelser, og politisk spænder de fra højrefløjen til venstrefløjen.

2) Den overvejende andel har gammeldanske navne, som let kan genfindes og eftertjekkes på søgemaskiner; det tyder på, at det store flertal af navnene er ægte.

3) Opfattelser som følgende tegner billedet: Jøder, der omskærer, er uønskede i Danmark, jøder er børnemishandlere, jødernes drengeskæring er lige så slemt som nazistiske krigsforbrydelser, jødedom er en primitiv kultur, jøder er voldelige eller potentielle terrorister, drengeskæring er voldtægt, pædofili, sadisme, jøder er rige og magtfulde – og en masse mere af lignende skuffe. I nogle tilfælde, skal det understreges, omfatter de stærkt negative kommentarer også muslimer.

Et spørgsmål er, hvor mange af skribenterne, der er bevidste om lighedstræk mellem deres hate speech og klassiske antisemitiske stereotyper?

Tingenes tilstand i dagens Danmark skal ses i skyggen af internationale antijødiske tendenser:

Ifølge en nylig rapport fra den amerikanske tænketank The Pew Research Center er chikane af jøder steget konstant fra 2007 til 2013 (tallene for 2014 foreligger ikke endnu).

Ifølge Rabbinical Centre of Europe og The European Jewish Association er antallet af europæiske jøder, der skjuler deres identitet som jøder, steget eksplosivt på det seneste: Fra 40 procent i 2014 til 70 procent i 2015.

Debatkrigen om forbud mod rituel drengeskæring er et fortrinligt eksempel på et kultursammenstød. For mange af dem, der slås for et forbud, er et raskt drengeskærbarn kun intakt, hvis det ikke er omskåret. For mange af de jøder og muslimer, der ønsker at videreføre rituel drengeskæring, er et drengeskærbarn kun intakt, hvis det er omskåret, som professor ved Københavns Universitet Jakob Skovgaard-Petersen påpegede for nylig (Facebook, 17.8.).

Begge parter elsker utvivlsomt børn, og begge har utvivlsomt den opfattelse, de har, i høj grad af kærlighed til deres børn.

Sagen bliver ekstra kompliceret af, at begge parter kan dække sig ind under menneskerettighederne. De forbudsglade påberåber sig barnets ret til selvbestemmelse. De forbudskritiske påberåber sig retten til religionsfrihed. Hvad skal vægtes højst?

En ting synes sikkert: Presses et forbud igennem, bliver det efter devisen: Man kan ikke lave en omelet uden at slå nogle æg i stykker. Der er nemlig to sårbare størrelser, når vi taler om rituel dreng omskæring:

1) De små drengbørn.

2) Vore jødiske og muslimske minoriteter. Især jøderne, for hvem omskæring ofte spiller en central identitetsbærende rolle.

Indføres et forbud, vil det blive sidstnævnte kultur i Danmark, man kommer til at slå i stykker. Et forbud vil nemlig ikke kun stoppe et specifikt overgangsritual, men banke en glohed jernpæl gennem mange jøders identitet som mennesker og folk.

Ganske vist er dansk jødedom hverken nogen statisk eller homogen størrelse. Men det kan tage meget lang tid at gennemføre ændringer af kulturelle kerneelementer, hvis ændringerne ikke skal få omfattende følgeskader.

Presses de igennem med forbud og tvang, sådan som kristne kolonisatorer og missionærer tidligere har gjort det over for indfødte folk, eller med militære muskler, sådan som vestlige lande i vor tid har forsøgt det i Mellemøsten, har resultatet ofte været sociale kollaps.

Faktisk minder mange tilhængere af et omskæringsforbud om tidligere tiders nidkære missionærer. Ligesom disse er mange forbudstilhængere ikke et sekund i tvivl om, at de har den eneste ene sandhed på deres side. Og ligesom missionærerne mener de derfor også, at forbud og tvang er berettiget, ja, nødvendigt, når hottentothovederne stritter imod – frelsen er og bliver jo til folks egen fordel.

Missionsvirksomheden foretages imidlertid ikke i Guds, men menneskerettighedernes navn. Men konsekvenserne kan blive omtrent lige så ødelæggende for minoritetskulturer. I øvrigt har en hel del kirkemissionærer erkendt i dag, at forbud og tvang ikke er vejen frem. Men hvad med de sekulære kulturmissionærer?

En hovedårsag til, at forbudstilhængerne mener, at et forbud er det eneste rigtige, er, at de ikke tror, at information og debat er nok. Men for mange jøder er dette noget af det værste, for det implicerer, at de ikke vil deres egne børn det bedste, eller at de ikke er tænkende og følede mennesker på linje med alle andre.

Desuden er det en underkendelse af, at utallige kulturelle ændringer finder sted hele tiden. Uden tvang og forbud.

Skulle berettigelsen af et forbud overhovedet komme på tale, skulle det vel være folkebevægelser af omskårne muslimer og jøder, der gik forrest – de må jo være de nærmeste til at kende til det. Men der er ikke skyggen af noget sådant nogetsteds i verden.

Selv de jøder, der ikke omskærer deres børn – og dem er der en del af – ønsker som hovedregel ikke en statslig kriminalisering, da den vil have vidtrækkende konsekvenser for den eksisterende jødiske kultur og for udenforståendes syn på den. Fraværet af et forbud er som bekendt heller ikke det samme som et påbud.

Ikke desto mindre er det helt legitimt at problematisere rituel omskæring af drengebørn, da omskæringen kan have negative konsekvenser. Selv om det kun drejer sig om et ganske lille antal tilfælde, bør de naturligvis tages alvorligt. Hver og én, der oplever ubehagelige gener af det, er selvfølgelig én for mange.

Saglig kritik, evidensbaseret debat, dialog og vedvarende information – ikke dæmonisering, kriminalisering og hysteri – bør imidlertid være vejen frem. Eller som professor Jakob Skovgaard-Petersen skrev for nylig:

LÆS DEBAT[Kære forældre - hvor er min forbud?](#)

»Det omgivende samfund kan informere, fraråde, sikre forsvarlige forhold m.v., men hvis det forbydes, risikerer det utilsigtede konsekvenser, foruden umyndiggørelse af forældre og udgrænsning af kulturelle grupper... Hvis jøder udvandrer, fordi de bliver udgrænset for omskærelses- og spiseregler, de har praktiseret i dette land i 350 år, så er det vores samfund, der ikke længere er intakt. Noget er måske allerede gået i stykker for os alle sammen, når det kan bevæge sig i den retning, uden at mange af os siger fra» (Facebook, 17.8.).

Risikoen for jødisk masseudvandring fra Danmark er reel, hvis et forbud mod rituel drengeomskæring bliver vedtaget. Det har ikke blot svenske og norske jøder advaret om (Berlingske, 4.2.), men gentagne gange også tidl. overrabbiner Bent Lexner. Og senest disse danske jøder:

»Jeg er ret sikker på, det ville have den effekt på sigt, at der ikke ville være flere jøder tilbage i det danske samfund«. Daniel, forsker.

»Det ville bidrage til at sige, at vores historie her er færdig nu«. William, akademiker.

»Politisk ville det være at sige til det jødiske samfund, at 'I er ikke velkomne mere. Nu synes vi ikke jeres religion er velkommen mere'«. Felix, studerende.

»Hvis du forbyder omskæring i Danmark, så er det ikke engang at rive gulvtæppet væk under jøderne, det er at rive hele gulvet ud. Og så falder vi, og så tager vi et andet sted hen. Det er noget helt fundamentalt, der ryger. Det er muligheden for at være jøde i Danmark«. Max, religiøs.

Er De Radikale indforstået med det? Og alle øvrige forbudstilhængere i Kongeriget?

Note: Ovenstående citat er fra 'Mere end jøde: En antropologisk undersøgelse af omskæringsdebattens konsekvenser for danske jøder', 2015. Alle navnene er pseudonymer. Rapporten er skrevet af fire studerende ved Institut for Antropologi, Københavns Universitet, til Institut for Menneskerettigheder. Enkelte andre dele af dette debatindlæg er baseret på denne rapport.

Vil du være sikker på ikke at gå glip af det seneste fra Politiken Debat, kan du 'følge' Debat på din Politiken-profil. Det eneste du skal gøre er at klikke på 'Følg'-knappen i toppen af denne artikel og vælge Debat. Derefter vil de seneste artikler fra Debat helt automatisk dukke op i Din Strøm på forsiden af Politiken, når du er logget ind på politiken.dk

